

Mūzikas teorētisko priekšmetu olimpiādes – Solfedžiādes

Siguldā

NOLIKUMS

Vispārīgie jautājumi

1. Nolikums nosaka Mūzikas teorētisko priekšmetu olimpiādes (turpmāk tekstā – Solfedžiādes) norises kārtību.
2. Solfedžiādes mērķis ir sekmēt audzēkņu profesionālo zināšanu pilnveidi mūzikas teorētiskajos mācību priekšmetos un prasmi pielietot solfedžo stundās gūtās zināšanas radošos uzdevumos.
3. Solfedžiādes uzdevumi:
  - 3.1. veicināt dalībnieku padziļinātas izpratnes veidošanu par mūzikas teorētiskajos priekšmetos apgūstamo mācību saturu;
  - 3.2. veicināt izglītojamo radošumu un sadarbības prasmes;
  - 3.3. sekmēt izglītojamo un pedagogu pieredzes apmaiņu.

Solfedžiādes rīkotāji

4. Solfedžiādi rīko Siguldas Mākslu skola “Baltais flīgelis”.
5. Konkursa koordinatori:
  - 5.1. Inga Mudule (ingamudule@inbox.lv)
  - 5.2. Ineta Stepiņa (konkurss@baltaisfligelis.lv)

Solfedžiādes norises vieta un laiks

6. Siguldas Mākslu skola “Baltais flīgelis”. Adrese: Šveices iela 19, Sigulda
7. Solfedžiādes norises laiks: 2024. gada 26. aprīlī plkst. 12:00

Solfedžiādes dalībnieki

8. Vidzemes novadu profesionālās ievirzes izglītības iestāžu mūzikas nodaļas 3. – 4. klašu viena komanda 3 izglītojamo sastāvā.

Solfedžiādes norise

9. Solfedžiādes uzdevumu kategorijas jeb disciplīnas (disciplīnu aprakstu un ietverto mācību saturu skatīt pielikumā):
  - 9.1. Ritmiskā gammošana – skriešanas disciplīna (izpilda viens no komandas)
  - 9.2. Intervālošana – lēkšanas disciplīna (izpilda otrs no komandas)
  - 9.3. Orientēšanās nošu takās (izpilda trešais no komandas)
  - 9.4. Nošu kļūdu makšķerēšana
  - 9.5. Mūzikas teorijas dambrete
  - 9.6. Trāpīšana mērķī
  - 9.7. Stafete
  - 9.8. Ritma sporta dejas

10. Solfedžiādes dienas kārtība (laiki, izņemot sākumu 12:00, var nedaudz mainīties atkarībā no komandu skaita):
  - ♦ 11:30 – 12:00 Reģistrācija
  - ♦ 12:00 – 12:10 Solfedžiādes atklāšana
  - ♦ 12:15 – 13:00 Solfedžiādes 1. daļa
  - ♦ 13:15 – 14:00 Solfedžiādes 2. daļa
  - ♦ Muzikāls priekšnesums
  - ♦ 14:15 Solfedžiādes noslēgums, dalībnieku un pedagogu apbalvošana

Pieteikšanās kārtība Solfedžiādei

11. Pieteikumus Solfedžiādei iesūtīt elektroniski līdz 19. aprīlim. Pieteikšanās šeit: <https://ej.uz/solfedziade-2024>
12. Iesniedzot Solfedžiādes pieteikuma anketu, dalībnieki piekrīt, ka Solfedžiādes laikā var tikt fotografēti un/vai filmēti. Fotografijas un audiovizuālais materiāls var tikt publiskots publicitātes nolūkos rīkotāja mājaslapā un iestādes sociālajos tīklos.

Solfedžiādes vērtēšana un apbalvošana

13. Dalībnieku sniegumu vērtēs žūrijas komisija.
14. Žūrijas vērtējums ir galīgs un nav apstrīdams.
15. Solfedžiādes dalībnieku sniegums tiks vērtēts trijās no disciplīnām individuāli (ritmiskā gammošana, intervālošana un orientēšanās), bet reizē dalībnieka iegūtos punktus ieskaitot arī komandas kopvērtējumā (maksimāli iegūstamie punkti katrā – 10), pārējās disciplīnās iegūstamais punktu skaits būs atkarīgs no uzdevumu veida. Labākās komandas tiks noteiktas pēc visos uzdevumos iegūto punktu kopsummas.
16. Visas komandas saņems pateicības rakstus.
17. Komandas, kuras iegūs augstāko punktu skaitu, saņems diplomus un balvas.

1. pielikums

Pirmie trīs uzdevumi tiek izpildīti, uzstājoties vienam no komandas dalībniekiem, katru no šiem trim uzdevumiem veic cits dalībnieks, uzdevumus komandā var sadalīt un padziļināti gatavoties jau iepriekš. Disciplīnu secība Solfedžiādē var būt atšķirīga no šeit dotās.

1. Ritmiskā gammošana (skriešanas disciplīna) ir gammu dziedāšana ar dotu ritmu (izpilda viens no komandas)

Vienas ceturtdaļas vērtības ritmu dzied ar viena augstuma skaņu, piemēram, dots ritms un tonalitāte – Sol mažors:

To izpilda kā solfedžo vingrinājumos, nesauc zīmes, lai netraucē precīzi izpildīt ritmu:

No uzdevuma ieraudzīšanas līdz izpildīšanai dots laiks līdz 1 minūtei uzdevuma apdomāšanai Iekļautais mācību saturs:

- ♦ tonalitātes – mažori līdz 2 atslēgas zīmēm
- ♦ ritma grupas

2. Intervālošana (lēkšana) ir intervālu ķēdes dziedāšana (5 intervāli) (izpilda viens no komandas)

(tonalitāte nav dota, bet secības veidotas tonālas – vienā tonalitātē, ar 1 zīmi pie atslēgas)

Piemēram, rakstiski doti intervāli: no skaņas “re”: $l_3 \uparrow - m_2 \uparrow - m_3 \downarrow - t_5 \downarrow - t_4 \uparrow$

Izpilda (dziedot, sauc zīmes):

No uzdevuma ieraudzīšanas līdz izpildīšanai dots laiks līdz 2 minūtēm apdomāšanai un, ja nepieciešams, uzdevuma uzrakstīšanai un nošu lapas, bet vienam bez komandas palīdzības.

3. Orientēšanās nošu takās ir lasīšana no lapas (izpilda viens no komandas)

Iekļautais mācību saturs:

- ♦ tonalitātes – dabiskie minori ar 1 zīmi pie atslēgas, taktsmērs $\frac{2}{4}$
- ♦ melodijā kustība pa sekundām un tercām no dažādām pakāpēm, tonikas trijskaņa un tā apvērsumu skaņām
- ♦ ritma grupas

4. Nošu kļūdu makšķerēšana ir uzdevums atrast un apvilkt kļūdas rakstu darbā, pārrakstīt pareizi (izpilda visa komanda)

Uzdevuma piemērs:

Uzdevuma atbilde:

Uzdevuma izpildes laiks būs ierobežots

5. Mūzikas teorijas dambrete ir krustvārdu mīkla (izpilda visa komanda)

Iekļautais mācību saturs:

- ♦ Skaņkārtas un tonalitātes:
  - ✓ dabiskais mažors
  - ✓ dabiskais, harmoniskais un melodiskais minors,
  - ✓ tonalitātes līdz 3 zīmēm pie atslēgas.
- ♦ Intervāli:
  - ✓ vienkāršie intervāli – t_1 , m_2 , l_2 , m_3 , l_3 , t_4 , t_5 , m_6 , l_6 , m_7 , l_7 , t_8 no skaņas (veidot vai noteikt)
  - ✓ noturīgie intervāli mažoros un minoros
  - ✓ l_2/IV ar atrisinājumu tercā uz III un m_7/V ar atrisinājumu tercā uz I mažoros un minoros.
- ♦ Akordi:
  - ✓ mažora un minora tonikas trijskanis un tā apvērsumi
  - ✓ subdominantes un dominantes trijskanis
- ♦ Metrs un ritms:
  - ✓ taktsmēri $\frac{2}{4}$ $\frac{3}{4}$ $\frac{4}{4}$
  - ✓ ritma grupas
- ♦ Perioda uzbūve:
  - ✓ motīvs, frāze, teikums, periods; motīva vai frāzes atkārtojums, sekvenca.
- ♦ Dinamika, tempa un rakstura apzīmējumi, nošu raksta zīmes:
  - ✓ *f p mf mp cresc dim*
  - ✓ Presto, Allegro, Moderato, Andante, Largo, Adagio
  - ✓ Brilliante, Cantabile, Dolce, Doloroso, Grazioso, Maestoso
  - ✓ fermāta, voltas.

Uzdevuma izpildes laiks būs ierobežots

6. Trāpīšana mērķī ir teorijas tests ar dotiem atbilžu variantiem

Piemēram:

Kurai tonalitātei akords sol – si – re ir subdominantes trijskanis?

A – Do mažoram   B – Sol mažoram   C – Re mažoram

Visi trīs reizē paceļ kartītes, neskatoties viens uz otru, komandai tik punkti, cik pareizu kartīšu pacēlušī. Kartīte jāpaceļ 10 sekunžu laikā.

Iekļautais mācību saturs tāds pats kā 5. punktā.

7. Stafete ir sešas tautasdziesmas jauktā frāžu secībā pēc uzvesta kauliņa:

❖ Seši mazi bundzinieki, ❖ Rīga dimd, ❖ Vai tā mana vaina bija,

❖ Tūdaliņ, tagadiņ, ❖ Kumeliņi, kumeliņi, ❖ Bēdu manu lielu bēdu

Kauliņu komanda met 4 reizes, ja uzmet, piemēram, 2 – 5 – 1 – 4, sanāk šāda dziesma:

RĪ - ga dimd! RĪ - ga dimd! Tu man kau - nu pa - da - rīj'.

Se - ši ma - zi bun - dzi - nie - ki cits ar ba - sām kā - jām.

Pēc neilgas sagatavošanās to nodzied visa komanda reizē.

8. Ritma sporta dejas – sacerēt ritmu un izpildīt ar ritma instrumentiem

vienbalsīgi 8 taktis ar atkātojumu $\frac{3}{4}$

būs dotas ritma kartiņas ar tām pašām ritma grupām, kas pieminētas 1. uzdevumā, no kā salikt ritma taktis un pēc tam tās uzrakstīt:

$\frac{3}{4}$ 1 2 3 4 5 6 7 8

Ritma instrumentus būs iespēja uz vietas izvēlēties.

2. pielikums – 6 tautasdziesmas sadalītas pa frāzēm

3

1.1. Se - šī ma - zi bun - dzi - nie - ki

2.1. Rī - ga dimd! Rī - ga dimd!

3.1. Vai tā ma - na vai - na bi - ja,

4.1. Tū - da - liņ, ta - ga - diņ

5.1. Ku - me - li - ņi, ku - me - li - ņi,

6.1. Bē - du ma - nu lie - lu bē - du,

1.2. jāj pa ce - ļu bun - go - dam'.

2.2. Kas to Rī - gu dim - di - nāj'?

3.2. ka man ti - ka pa - dzie - dāt'?

4.2. pas - tar - nie - ki dan - cos:

5.2. tu man kau - nu pa - da - rīj'!

6.2. es par bē - du ne - bē - dāj'.

5

1.3. Se - ši ma - zi bun - dzi - nie - ki

2.3. Ai - jai - jā, tral - lal - lā,

3.3. Rai - rā, ral - lal - lā,

4.3. cits ar kur-pēm, cits ar vī - zēm,

5.3. Trā - di rī - di ral - lal - lā,

6.3. Ram - tai, ram - tai, ra - di - ri - di - rī - di,

7

1.4. jāj pa ce - ļu bun - go - dam'.

2.4. kas to Rī - gu dim - di - nāj'?

3.4. ka man ti - ka pa - dzie - dāt!

4.4. cits ar ba - sām kā - jām..

5.4. tu man kau - nu pa - da - rīj'.

6.4. ram - tai, rī - di ral - lal - lā.